

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 3 šilinge
mesečna naročnina 12 šilingov
celoletna naročnina 120 šilingov
P. b. b.

LETNIK XXXIV.

CELOVEC, PETEK, 19. JANUAR 1979

ŠTEV. 3 (1900)

1979
Mednarodno
leto otroka
unicef

Mednarodno leto otroka

nam tudi kot narodnostni manjšini nalaga posebne naloge in dolžnosti

S posebno svečanostjo v navzočnosti zveznega predsednika Kirchschlägerja se je v sredo tudi v Avstriji uradno začelo Mednarodno leto otroka. Letošnje leto bo namreč po vsem svetu posebej v znamenju otroka — v znamenju skrbi in prizadevanj za lepšo sedanost in srenejšo bodočnost mladega rodu, ki je bodočnost slehernega naroda in s tem bodočnost človeštva sploh.

Leto 1979 je bilo s posebno resolucijo glavne skupščine OZN proglašeno za Mednarodno leto otroka. Ob tem je bilo sklenjeno, da to leto ne bo potekalo v znamenju velikih svečanosti, temveč naj bi bile v ospredju konkretne akcije in delovne pobude v korist otrok. V tem smislu bodo Združeni narodi spodbujali vse države, da bi ponovno preverile in ocenile programe, namenjene skrbi za otroka. Skratka: Mednarodno leto otroka naj bi bilo v resnici leto, ko bodo otroci sveta deležni skrbi, ki jo zaslužijo.

Da je skrb za otroke tudi danes, ko se svet ponaša z visoko civilizacijo in z relativno blaginjo, še vedno potrebna, kažejo med drugim tudi naslednji podatki:

■ Nad 350 milijonov otrok v deželah v razvoju živi brez potrebne zdravstvene oskrbe, brez možnosti za izobraževanje in brez sleherne socialne pomoči.

■ Zaradi nehigijskih življenjskih razmer ali preslabe prehrane v Afriki 108 otrok od tisoč rojenih ne preživi niti prvega rojstnega dneva; v Južni Ameriki doživi isto usodo 54 otrok od tisoč rojenih in v Aziji 41.

■ V deželah z nizkim dohodkom v Aziji in v Afriki obiskuje osnovno šolo vsega le 58 odstotkov otrok in srednjo šolo sploh samo 9 odstotkov, medtem ko v razvitih deželah ti odstotki znašajo 100 oziroma 79 %.

■ Pet milijonov otrok umre na leto zaradi črevesnih bolezni, na tisoče pa vsak dan zaradi lakote — kos kruha jim pomeni življenje, pri nas pa ga dostikrat zelo lahkomišelnost mečemo v odpadke.

To je le nekaj podatkov, ki pa so dovolj zgovorni ter obtožujejo današnje človeštvo, posebno v tistih predelih sveta, ki brez pomiselnosti porabimo ogromna sredstva za manj potrebne stvari ali celo v škodljive namene. Mednarodno leto otroka, v katerem obenem obhajamo tudi dvajsetletnico razglasitve Deklaracije o pravicah otrok, naj bi bilo torej priložnost za premislek, zakaj nismo napravili vsega oziroma kaj bi lahko še napravili za lepše življenje otrok.

Generalni sekretar OZN Waldheim je v svoji poslanici ob Mednarodnem letu otroka med drugim dejal, da mora biti svet, v katerem danes odrasčajo otroci, svet, v katerem naj bi se nacionalna bogastva izkoriščala pravično in modro, v katerem ne bi bilo vojn in spopadov in v katerem bi prevladovalo mednarodno sodelovanje ter upi

za mir. UNICEF, mednarodni sklad za pomoč otrokom, pa se je kot pomožna ustanova Združenih narodov še posebej vključila v akcije tega leta. Kajti v UNICEF upajo, da se bo v tem letu v skladu za pomoč otrokom sveta zbralo okoli 20 milijonov dolarjev. Poleg prispevkov s strani vlad posameznih držav naj bi bila ta sredstva zbrana tudi na posebnih prireditvah, ki se bodo zvrstile tekom leta. Začetek je bil narejen 9. januarja v New Yorku, kjer so v palači OZN skupaj nastopili najbolj znani zastopniki pop glasbe, ki so avtorske pravice izvedenih skladb namenili za UNICEF. Prav tako na sedežu OZN v New Yorku je bila odprta razstava „Otroci sveta“, na kateri je razstavljenih 500 fotografij iz 94 držav. V Parizu pa UNESCO (specializirana organizacija Združenih na-

rodov za izobraževanje, znanost in kulturo) načrtuje organiziranje televizijskega programa, v katerem naj bi sodelovali veliki državniki sveta — vse v podporo otrok.

Pred kratkim objavljeni „Svetovni atlas otroka“ med vzroki, zaradi katerih številni otroci v svetu preživljajo težje otroštvo, kot bi bilo potrebno, poleg lakote, elementarnih nesreč, vojn, bolezni in vseh oblik pomanjkanja navaja tudi diskriminacijo, predsodke in podobne dejavnike. Ravno v tej smeri pa Mednarodno leto otroka tudi nam kot narodnostni manjšini nalaga še posebne naloge in dolžnosti.

Že ponovno je bilo povedano in zapisano, da bomo v tem letu nadaljevali in še okrepili naše zalaganje na narodnostno gledano izredno pomembnem področju predšolske in šolske vzgoje. Dvojezični otroški vrtec v Šentprimozu v Podjuni bo eden izmed naših konkretnih prispevkov k Mednarodnemu letu otroka. Vzporedno z nadaljnjimi pobudami v tej smeri in s prizadevanji za uveljavitev dvojezičnosti tudi v javnih otroških vrtcih moramo vložiti še večjo skrb tudi s ciljem, da bi v Mednarodnem letu otroka bil v osnovnem šolstvu sleherni naš otrok deležen pouka v materinem jeziku. Še posebej pa je naša naloga in dolžnost, da posvelimo otrokom vso skrb in pozornost v domačem, družinskem krogu, kjer jim moramo ustvariti pogoje, v katerih se bodo lahko razvijali v zavodne pripadnike narodne družine in v koristne člane človeške skupnosti.

Spomin na slavno preteklost je vir moči in spoznanj za današnji dan

V Dražgošah, znani partizanski vasi nad Selsko dolino, kjer stoji monumentalni spomenik, je bila zadnje nedeljo osrednja proslava ob obletnici slavne dražgoške bitke, s katero je Cankarjev bataljon pred 37 leti zapisal eno izmed najpomembnejših strani v zgodovino narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem. Na tradicionalni, letos že dvaindvajseti športni prireditvi „Po stazah partizanske Jelovice“ in potem na slavnosti pred spomenikom dražgoški bitki se je zbralo več tisoč ljudi iz cele Slovenije, katerim je slavnostni govornik Zdravko Krvina orisal zgodovino in pomen dražgoške bitke za slovenski narodnoosvobodilni boj.

Dražgoška bitka je trajala od 8. do 11. januarja 1942. Nemci so poslali v boj proti Cankarjevemu bataljonu, ki se je po novem letu ustalil v Dražgošah, poleg policijskih in vojaških enot z Gorenjske, Štajerske in Koroške še posebej izurjene in specialno oborožene bataljone iz smučarske enote iz Krakova in Leipziga. Zbrali so deset bataljonov z več kot 6000 vojaki, medtem ko je Cankarjev bataljon takrat štel približno 200 borcev. Prav zato je postala bitka v Dražgošah po svojem obsegu in trajanju edinstvena v tistem času v okupirani Evropi.

„Velikina enomesečnih bojev Cankarjevega bataljona na Gorenjskem, s središčem v škofjeloškem hribovju in z vrhom v Dražgošah, je v tem, da so se morali Nemci odreči nadaljnjemu preseljevanju prebivalcev, hkrati pa

so bili prisiljeni odložiti tudi priključitev Gorenjske k velikemu Hitlerjevemu rajhu,“ je v svojem govoru naglasil Zdravko Krvina, sekretar medobčinskega komiteja ZK za Gorenjsko. Tako so boji Cankarjevega bataljona popolnoma spremenili okupatorjeve načrte v tem delu Slovenije. V teh enomesečnih bojih pa so gorenjski in slovenski partizani kljub nepopisno močnemu sovražniku in prav ob njem pokazali, da se znajo vojskovati in da znajo tudi vojskovanje voditi. „Odmev te bitke je bil tudi v drugih krajih Slovenije, saj je porasla narodnostna zamosrnost in se hkrati okrepilo upanje v končno zmago nad fašizmom.“

Ravno spričo tega velikega pomena dražgoške bitke se je govornik ob koncu svojih izjav zavzel za to, da bi o Dražgoški bitki pripravili televizijsko nadaljevanje. „Iz te velike bitke namreč še vedno črpamo moči in novih spoznanj za današnji splošni ljudski odpor in obrambo samoupravne socialistične Jugoslavije,“ je dejal Krvina ter menil, da naj bi bil projekt nadaljevanke v idejno in umetniško prepričljivi ter prodorni obliki, da bi prikazali trenutke usodnih odločitev in dejanj v zgodovini slovenskega naroda. „S tem bomo dali ljudem v Jugoslaviji in v svetu jasen prikaz vsega, kar je prispevalo to območje v boju proti okupatorju za osvoboditev domovine, za našo narodno ter socialistično revolucijo, za našo novo samoupravno neuvrščeno Titovo Jugoslavijo.“

Pri občinskih volitvah morajo biti v ospredju skupne koristi

Na sedežu Zveze slovenskih organizacij v Celovcu se je v ponedeljek 15. januarja 1979 zbralo okoli 35 občinskih odborov slovenske narodnosti oz. njihovih namestnikov na sestanku, na katerem so razpravljali o skupnih interesih prebivalstva, ki naj bi prišli do izraza pri naslednjih volitvah v občinske odbore. Zastopani so bili mandatarji samostojnih krajevnih list ter socialistične in komunistične stranke, pa tudi drugi komunalno politični delavci.

Obširno poročamo o sestanku na 2. strani današnje številke.

Letos nas čakajo številne volilne odločitve

Sarkastično bi lahko ugotovili: „Junaki so utrjeni“ — kajti tako na državni kot tudi na deželni ravni je že precej gotovo, da bo prišlo predčasno do novih volitev državnega oziroma deželne zbornice. Tako bo leto 1979 postalo na Koroškem in v Avstriji pravo leto volitev.

Konkretno za Koroško to pomeni, da bomo imeli letos kar štiri različne volilne odločitve. Najprej — 25. marca — bodo občinske volitve, katerim bodo predvidoma 6. maja sledile državnozbornske volitve, ki bi pravzaprav bile „na vrsti“ šele letos jeseni; meseca junija bodo volitve v

delavsko zbornico, medtem ko je jeseni (govorja je o 21. oktobru) računati s tem, da bo izvoljen tudi še nov deželni zbor, čeprav sedanjemu deželnemu parlamentu poteče mandat šele prihodnjo pomlad.

Na državni in deželni ravni bo torej prišlo do predhodnih volitev in je razumljivo že v teku živahna razprava o vzrokih in nagibih, ki so privedli do tozadevnih odločitev. Kot glavni argument za predčasni razpis novih volitev — to velja v prvi vrsti za državnozbornske in s tem brez dvoma tudi najvažnejše volitve — navajajo v vrstah vladajoče socialistične stranke, da ljudstvu ni mogoče prisoditi celoletnega volilnega boja. Na tem je gotovo nekaj resnice, saj je znano, da sta opozicijski stranki ÖVP in FPÖ že lani močno okrepili napade na SPÖ in njeno vladlo, ki je bila prav v minulnem letu prvič konfrontirana z resnejšimi gospodarskimi težavami, poleg tega pa se je morala spopasti tudi še z vrsto drugih problemov (takoiimenovana „zadeva Androsch“, vprašanje jedrske elektrarne, novo vodstvo ORF itd.), kjer povsod je morala vodilna in vladajoča socialistična stranka računati tudi z možnostjo, da zapravi svoj ugled oziroma zgubi zaupanje med ljudstvom. Da ta huda obremenitev tudi za samega predsednika in kanclerja Kreiskega ni ostala brez posledic, je pač razumljivo.

V tej situaciji, ki jo je opozicijska seveda izkoristila — včasih tudi zelo demagoško, se je SPÖ odločila za predčasne volitve. Vendar pa takega izhoda niso iskali in našli le socialisti, marveč je podobno ravnala tudi ÖVP, namreč v nekaterih zveznih deželah, kjer bodo pod njenim vodstvom prav tako pred potekom mandata dobe volili nov deželni zbor. Torej vsaj v tem oziru nima eden drugemu kaj očitati in se tako za obe strani potrjuje pravilnost ali upravičenost naše uvodne opombe glede „utrujenih junakov“.

Besednjak gradiščanskih Hrvatov bo važno orožje v boju za obstoj in razvoj

V šestih letih potrpežljivega dela je bilo zbrano gradivo za prvi besednjak gradiščanskih Hrvatov. S tem je bil narejen važen korak po poti do uresničitve stare zamisli, to je izdaja besednjaka gradiščanskih Hrvatov, ki bo gotovo imel velik pomen za utrjevanje narodne zavesti in za ohranitev identitete hrvaške narodne skupnosti na Gradiščanskem, pa tudi za njeno zblíževanje z matičnim narodom. Zato bo izid tega dela brez dvoma zabeležen kot pomemben mejnik v zgodovini gradiščanskih Hrvatov.

V preteklosti je bilo že več poskusov, da bi gradiščanski Hrvati dobili svoj besednjak, vendar nikdar ni bilo dovolj moči in sredstev, da bi tak načrt tudi uresničili. Po zaslugi hrvaških organizacij — predvsem sta to bila Hrvaško kulturno društvo in Hrvaško tiskarsko društvo v Železnem — pa je zamisel ponovno oživela in je bila deložna tudi popolne podpore matičnega naroda.

Načrt je prišel najprej v kulturni sporazum med Gradiščansko in SR Hrvaško, potem pa so se pričele priprave za njegovo uresničenje. Ustanovili so redakcije na Dunaju, v Zagrebu in neposredno na Gradiščanskem, kjer je bilo treba opraviti tudi glavno delo pri zbiranju jezikovnega gradiva. Zbrali so vse, kar je bilo doslej v raznih arhivih; izvedli pa so tudi posebno anketo v 35 krajih, kjer živijo gradiščanski Hrvati. Tozadevne naloge so zaupali predvsem učiteljem in duhovnikom. V tem okviru so zbrali 12.000 besed, ki so v vsakdanji rabi — to je precej več, kot so pričakovali pobudniki te akcije. Zagrebški in-

stitut za jezik je med preučevanjem pisaneega jezika gradiščanskih Hrvatov registriral 15.000 besed, medtem ko jih bo besednjak vseboval skupno nad 40.000. Gre za jezikovno bogastvo, ki ima za gradiščanske Hrvate iz več razlogov neprecenljivo vrednost. V besednjaku bo vsaka beseda zapisana v treh variantah: v nemščini, v gradiščanskem hrvaškem jeziku in v hrvaškem knjižnem jeziku.

V zvezi z besednjakom gradiščanskih Hrvatov vsekakor upravičeno poudarjajo, da bo le-ta močan znanstven argument in orožje v boju proti čedalje intenzivnejšim poskusom asimilacije in germanizacije. Osnovni cilj besednjaka je med drugim ohranjanje jezika in narodne zavesti. Tolikšno jezikovno bogastvo je nedvomno dokaz vitalnosti gradišč. Hrvatov kot narodnostne skupine. Hkrati je to najboljši odgovor na neutemeljene ugotovitve in asimilantske trditve, da gradiščanski Hrvati nimajo svojega jezika in da vztrajajo pri razločkih v narečjih med posameznimi kraji ter razločkih med gradiščanskim in

knjižnim jezikom, čeprav ti razločki niso večji od tistih, ki obstajajo tudi med različnimi nemškimi narečji, na primer med narečjem kakega Dunajčana in njegovim knjižnim jezikom. Vendar pa se zagovorniki asimilacije opirajo na take nevezdržne argumente in jih pri tem podpirajo tudi vsi tisti uradni dejavniki, ki odobravajo njihovo početje.

Za nadaljnji obstoj hrvaške manjšine je zelo nevarno dejstvo, da se na Gradiščanskem poznavanje hrvaškega jezika omejuje na najosnovnejše oblike. Čeprav tozadevno vprašanje tudi na Koroškem še daleč ni zadovoljivo rešeno, so gradiščanski Hrvati še dosti na slabšem. Hrvaški jezik čedalje bolj odpirajo iz osnovnih šol, v srednjih šolah pa sploh ni hrvaškega pouka; prav tako hrvaški jezik tudi ni dopuščan na sodiščih in v deželnih uradih. Ta praksa prav gotovo ni v skladu s črko in z duhom člena 7 državne pogodbe, pa tudi ne z avstrijsko ustavo. Posledica takega odnosa do manjšine in njenih pravic, še posebej na področju njene jezika, je žalostno dejstvo, da mnogo otrok iz hrvaških družin bolje in rajši uporablja nemški jezik namesto svoje hrvaške materinščine.

V luči teh dejstev bo besednjak gradiščanskih Hrvatov gotovo predstavljal pomembno pridobitev in važno sredstvo v njihovem boju proti vsem poskusom raznarodovanja in diskriminacije. Obenem pa bo besednjak odigral tudi še drugo nalogo: nalogo zblíževanja s hrvaškim knjižnim jezikom, s kulturno dediščino matičnega naroda in z njegovimi dosežki na raznih področjih. Vse to pa je brez dvoma življenjskega pomena za sleherni narodno manjšino, ki noče umreti, marveč se zalaga za nadaljnji obstoj in enakopraven razvoj — in to za gradiščanske Hrvate enako kot za koroške Slovence nedvomno drži.

Tudi Vojvodina bo dobila svojo akademijo

Vsestranski razvoj, ki ga po osvoboditvi beleži Avtonomna pokrajina Vojvodina, se zrcali tudi v silnem napredku kulturne, umetniške in znanstvene dejavnosti. O tem dovolj zgovorno pričča dejstvo, da v Vojvodini zdaj že nekaj časa tečejo priprave za ustanovitev lastne vojvodinske akademije znanosti in umetnosti. Pri tem sodeluje širok krog kulturnih, znanstvenih in družbenih delavcev ter umetnikov; hkrati pa pripravljajo tudi zakon o ustanovitvi akademije, ki naj bi ga sprejela skupščina SAP Vojvodine.

Ustanovitev najvišje znanstvene in kulturne ustanove v Vojvodini narekuje ne le sedanja stopnja kulturnega razvoja ter umetniške in znanstvene ustvarjalnosti, temveč tudi potreba, da bi te dejavnosti še bolj pospešili. Ne nazadnje pa potrebo po ustanovitvi akademije narekujejo tudi bogastvo in pestrost kulturno-umetniške ustvarjalnosti ter vsesplošnega razvoja vseh narodov in narodnosti v tej večnacionalni skupnosti, ki šteje dva milijona ljudi.

O omenjenem razvoju kulturno-umetniške in znanstvene dejavnosti v Vojvodini pričajo tudi naslednji podatki: Pred osmimi leti je bilo v Vojvodini 857 raziskovalcev, danes jih je že 2130. Srednjeročni program razvoja znanstveno-raziskovalne dejavnosti pa predvideva, da se bo število raziskovalcev vsako leto povečalo za nadaljnjo desetino. V Vojvodini deluje skoraj sto različnih organizacij, ki se ukvarjajo z znanstvenim in raziskovalnim delom; v njih je združenih 254 doktorjev znanosti in 512 magistrstov. Pozornost vzbuja tudi podatek, da je bil leta 1975 delež znanosti v narodnem dohodku pokrajine komaj 0,81

SLOVENSKA
PROSVETNA
ZVEZA

vabi na

Prešernovo proslavo

OB SLOVENSKEM
KULTURNEM
PRAZNIKU

v četrtek 8. februarja 1979 ob 19. uri
v dvorani „Aula slovenica“ Celovec, Paulitschgasse 5—7.

Sodelujejo:

- Slavnostni govornik ravnatelj Univerzitetne knjižnice v Mariboru dr. Bruno Hartman
- Recitacijska skupina SPZ (režija Marjan Srienč)
- Moški pevski zbor SPD Radiše (vodi Stanko Wrulich)

Ljubitelji slovenske kulture in umetnosti vabimo, da se proslave udeležijo v čim večjem številu. Z udeležbo na Prešernovi proslavi bomo izpričali povezanost z narodno celoto in s slovensko kulturo.

O d b o r

Največja galerija sveta

Čeprav zveni neverjetno, pa je bila Sahara, ki jo pozna človeštvo le kot puščavo, v nekaterih obdobjih dovolj plodna in vlažno področje, da so tam živeli ljudje in živali. Blizu mesta Tamanrasetta, skoraj 2000 kilometrov daleč od Alžira, so na obronkih planinskega venca Hogar namreč predzgodovinske risbe, ki so jih napravili davni predniki plemena Tuaregov.

Menijo, da je to največja galerija slik na svetu. Na površini okrog 140 kvadratnih kilometrov in na višini 330 metrov kakih deset tisoč sten nosi pričevanja bogate preteklosti. V začetku 8. tisočletja pred našim štetjem so na tem področju plemena belih lovcev vrezovala na stene svoje poglede na življenje, največkrat podobe z lova. Pozneje so prišla plemena temnopoltih ribičev, ki so prav tako zapustili svoje „spomenike“. Pred kakimi 6500 leti so z vzhoda prišla plemena živinorejcev in najbolj

nadarjeni med njimi so spet vrezovali v stene podobe svojih domačih živali.

Raziskovalci, ki so se skušali dokopati do skrivnosti tega slikarstva, menijo, da so bili umetniki, ki so slikali divjad v Sahari, prepričani o tem, da bo to pomagalo lovcem; tisti, ki so slikali govedo, pa so menili, da bo to povečalo plodnost domačih živali. Risbe so sicer zelo shematične in grobe, kakršne so bile v tem času narejene tudi v Evropi. Kljub temu pa nekatere izmed njih pričajo o zelo uspešnih poizkusih.

Okrog l. 2000 pred našim štetjem so bila deževja vse redkejša, divje živali in črede goveda so se razredčile, pred kakimi 2000 leti pa so končno v Sahari ostale samo kamele sredi gole puščave. Povsem suha klima, ki vlada v Sahari, je prazgodovinske risbe ohranila v izredno dobrem stanju. Pot do njih so poznali samo pripadniki plemena Tuaregov, ki so še danes naseljeni v tem predelu. Tako je bilo bogastvo, ki ga v svojem narodu skriva Sahara, do nedavnega izredno skrbno varovano ter nedostopno ljudem in sodobni civilizaciji.

Čeprav velik del slik še ni odkrit, se vendar že postavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo s to največjo galerijo slik na svetu. Res je, da onesnaženi zrak ne pomeni nobene nevarnosti, saj Sahara tega balasta sodobne civilizacije še ne pozna; tudi nafta in naravni plin še nista nevarna. Najhuje pa je s hordami turistov, ki utegnejo kmalu začeti množično romati k tem risbam, s seboj pa lahko prinesejo tudi vse svoje slabe navade in razvade današnjega civiliziranega sveta.

„Vesela jesen 79“

Društvo glasbenih delavcev „Harmonija“ v Mariboru tudi letos razpisuje javni tečaj za popevko „Vesela jesen“, ki bo septembra 1979 v Mariboru. Natečaja se lahko udeležijo vsi ustvarjalci zabavne glasbe s skladbami, ki še niso bile javno predvajane ali posnete. K sodelovanju vabijo tudi zamejske rojake.

Posamezni avtorji bodo na prireditvi nastopili le z dvema popevkama. Izvedenih bo 16 popevk z narečnimi besedili, zato naj skladatelji upoštevajo vedrost in barvitost posameznih slovenskih narečnih območij v glasbi in besedilu.

Melodije je treba poslati v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tem-pom in podpisanim besedilom ter posebej natipkanim besedilom v dveh izvodih. Sifriranim skladbam je treba priložiti v posebni ovojnici naslov, ime in priimek avtorja glasbe in besedila ter predloga za izvajalca in aranžerja.

Skladbe je treba poslati najkasneje do 28. februarja 1979 na naslov: Društvo glasbenih delavcev „Harmonija“, Maribor, Rotovski trg 1/I, s pripisom „za Popevko veselo jeseni 79“.

Najboljši prispevki bodo spet nagrajeni. In sicer so razpisane naslednje nagrade: ZLATI KLOPOTEC in 5000 din za najboljšo narečno popevko, tri nagrade občinstva (4000, 3000 in 2000 din) za popevke, tri nagrade za narečna besedila (3000, 2000 in 1000 din) ter nagrada 2000 din za najboljši aranžma.

10. Koroški kulturni dnevi

OD 15. DO 17. FEBRUARJA 1979
V PROSTORIH MOHORJEVE HIŠE
CELOVEC, 10.-OKTOBER-STRASSE 25

S P O R E D

● ČETRTEK 15. FEBRUAR

- 19.00 Otvoritev razstave „Umetnost iz Koroške“ in knjižne razstave
Janko Zerzer: **Koncept, funkcija, realizacija in perspektiva Koroških kulturnih dni**
- 19.45 Nace Šumi: **Koroška umetnost v slovenskem okviru**

● PETEK 16. FEBRUAR

- 9.00 Drago Druškovič-Vladimir Klemenčič-Dušan Nečak: **Avstrijsko-jugoslovanski odnosi 1945—1978**
- 9.45 Karel Šiškovič: **Medljudski odnosi na primeru osimskega sporazuma; rezultat politike države in strank**
- 10.30 Bogo Grafenauer: **Skupni interesi slovensko- in nemško-govorečih v času kmečkih puntov**
- 11.15 Jože Rajhman: **Slovenci in Nemci v protestantizmu na Koroškem**
- 14.00 Delovna skupina SZL: **NOB na Koroškem; poročilo o raziskavi Slovenskega znanstvenega inštituta na primeru Borovlj in okolice**
- 14.45 Willibald Holzer: **Internacionalizem v antifašističnem gibanju**
- 15.30 Milan Pahor: **NOB na Primorskem 1943—1945**
- 16.15 Herbert Exenberger: **Ilegalni avstrijski tisk 1938—1945**
- 19.30 **Večerna prireditve**
Peter Handke: **„Žalost onkraj sanj“**, gostuje SNG Mala drama iz Ljubljane v Domu umetnikov (Künstlerhaus)

● SOBOTA 17. FEBRUAR

- 9.00 Vida Obid: **Slovenska literatura na Koroškem po letu 1945**
- 9.45 Helmut Scharf: **Nemška literatura na Koroškem po letu 1945**
- 10.30 Matjaž Kmecl: **Koroška literatura v slovenskem okviru**
- 11.15 Peter Kersche: **Prevajalska dejavnost iz slovenščine v nemščino**
- 14.00 **Umetnostno zgodovinski ogled Celovca pod strokovnim vodstvom** (Grafenauer, Kraigher, Šumi).

Cepljenje proti klopom

Že večkrat smo svarili pred nevarnostjo klopov, ki povzročajo oz. prenašajo nevarno bolezen — vnetje možganov. Nevarnost okuženih klopov je razširjena po vsej Avstriji. Zaradi vgriza teh malih živalic je umrlo že celo vrsto ljudi ali pa so utrpeli zdravstveno škodo. Nevarnost pred okužbo s klopi lahko preprečimo samo s cepitvijo. Koroška socialna zavarovalnica za kmete (Sozialversicherungsanstalt der Bauern) bo v zvezi s to nevarnostjo tudi letos izvedla cepitev za svoje zavarovance in njihove družinske člane. Cepjenje bo trikratno — prvi dve bošta predvidoma v mesecih februar in marec, tretja pa leto pozneje. Stroške cepjenja bo prevzela zavarovalnica.

Osebe iz kmečkega prebivalstva, ki so zainteresirane, da bi bile cepljene, naj to javijo najkasneje do 26. januarja na naslov: Landesstelle Kärnten der Sozialversicherungsanstalt der Bauern (Abteilung Unfallversicherung), Gabelsbergerstraße 3, 9020 Klagenfurt-Celovec.

V prijavi je treba navesti ime, dan rojstva, naslov in zavarovalno številko zavarovalnice oz. akta. Zavarovalnica bo potem vsakega prijavitelja pravočasno obvestila, kdaj in kje bo izvedeno cepljenje.

Osebe, ki so bile že lansko leto prvič in drugič cepljene, bodo letos prejele pravočasno obvestilo o terminu tretjega cepjenja. Tem osebam se ni potrebno ponovno prijaviti.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Sentiidu v Podju-ni vabi na igro

„SLEHERNIK“

v nedeljo 21. januarja 1979 ob 15. uri pri Voglu v Senti-primožu. Gostuje: farna mladina iz Pliberka.

Prisrčno vabljeni!

ŠPORTNI VESTNIK

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB JE PRIČEL S TRENINGOM V DVORANI

Pred osmimi dnevi je začel pri Slovenskem atletskem klubu takoimenovani countdown za spomladanski del nogometnega prvenstva v 1. D razredu. SAK vodi na lestvici z minimalnim naskokom in prav zato je potrebno veliko treningov in tekem, da bo SAK ostal na prvem mestu prav do konca prvenstva. Prva faza priprav bo obsegala treninge v torkih in petkih v dvorani slovenske gimnazije (začetek ob 18. uri), v februarju so predvidene priprave nekje v Jugoslaviji, nato pa se bo začel, če bo vreme dopustilo, trening na igrišču. V prvo fazo priprav pa je spadal tudi nogometni tur-

pela, SAK pa je senzacionalno zmagal s 3:2. V drugi tekmi je SAK igral proti Grabštanju, to je klub, ki igra ligo višje. Tudi tokrat so igralci SAK-a pokazali izvrstno igro in tudi dobro moralo, saj je nasprotnik vodil 2:1. Končni rezultat pa se je glasil 4:2 za SAK. Najtežja nasprotnika premagana in igralci SAK-a so na tihem že upali na osvojitve prvega mesta. Toda naredili so račun brez krčmarja, kajti proti podjetniškemu moštvu BSG Hirsch so doživeli katastrofalen poraz v višini 1:6. Sledila je spet zmaga proti Železni Kapli z 8:3, toda v zadnji in odločilni tekmi proti Zrelec, se je SAK sam spravil ob možnost zmage. Pri rezultatu 1:1 je bil izključen Pandel F. po prekršku, SAK je nadaljeval igro s tremi igralci in podlegel 1:3. To je končno pomenilo četrto mesto v skupni uvrstitvi. Zmagala je ekipa BSG Hirsch, ki je imela v svojih vrstah najboljšega strelca, igralca avstrijske mladinske reprezentance, Hrstiča s 17 goli. Pri Slovenskem atletskem klubu sta bila najbolj uspešna strelca Velik s sedmimi goli in Hobel s petimi.

Kljub četrtemu mestu je SAK zapustil dober vtis, vrhu tega pa je bil izvoljen za najboljšega igralca tega turnirja v dvorani prav igralec iz vrst Slovenskega atletskega kluba. To je bil Marjan Velik, ki je prejel pri podelitvi pokalov v obliki pokala in plakete nagrado za izvrstno igro v dvorani.

Končni vrstni red: 1. BSG Hirsch 7 točk 26:15, 2. ASK 6 točk 18:12, 3. Grabštanj 6 točk 16:14, 4. SAK 6 točk 17:16, 5. Zrelec 3 točke 11:17, 6. Železna Kapla 1 točko 13:27.

SMUČANJE

Annemarie Moser je pri ženskah po tretji zaporedni zmagi v smuku prevzela vodstvo v ženski konkurenci. Z največjim naskokom v tej sezoni (skoraj dve sekundi) je distancirala drugouvrščeno Nemko Mittermaier. S tem je Moserjeva osvojila v smuku maksimum 75 točk in se bo sedaj lahko koncentrirala popolnoma na tehnične discipline. Za prvo zmago v tehničnih disciplinah je nekaj dni prej poskrbela Regina Sackl, Moser pa se je uvrstila na izvrstno tretje mesto. Pri moških se je nadaljevalo tekmovanje z moškim slalomom, ki je prinesel v tretji konkurenci tretjega zmagovalca, namreč Nemca Neureutherja. Potem ko je izpadel že v prvem spustu Stenmark, so ostali smučarji v drugem spustu napovedali boj, katerega je končno dobil Nemec Neureuther. Drugi pa je po-

stal Bolgar Petar Papangelov. V nedeljskem smuku pa se je prvič v tej sezoni pokazala moč švicarskih smučarjev. Zmagal je mladi Bürgler pred rojakom Müllerjem. Najboljši Avstrijec je bil Gritmann kot četrti. V kombinaciji pa je zmagal Phil Mahre, pred Wenzlom in Grosom. Lüscher, ki

vodi v skupnem seštevku, je v kombinaciji osvojil tri točke.

IZID XI. SANKARSKE TEKME SPD „ZARJA“:

Dekleta: 1. Kogoj Matilde, 2. Smrtnik Marica, 3. Smrtnik Ana, 4. Grubelnik Inge, 5. Pasterk Sonja.

Ženske: 1. Stane Pepca, 2. Karničar Inge, 3. Sadvnik Veronika, 4. Lesnik Elisabeth, 5. Smrtnik Regina.

Moški: 1. Haderlap Peter, 2. Olip Johannes, 4. Kogoj Rudi, 5. Ošina Mihael.

Mladinci: 1. Sadvnik Hanzl, 2. Smrtnik Franc Jožef, 3. Smrtnik Zdravko, 4. Smrtnik Hanzl, 5. Karničar Josef.

Moški: 1. Karničar Pepi, 2. Mak Marko, 3. Rozman Franc, 4. Hribar Milan, 5. Miklav Flori.

TOVARNIŠKA
PRODAJALNA

Deteljica

V TRŽIČU-JUGOSLAVIJA

10 avtominut od Ljubelja, direktno na glavni cesti

Sezonska razprodaja jesenskih in zimskih čevljev

do 10. feb. 1979

in velika izbira obutve
po ugodnih cenah!

Tri zlate
medalje
za kvaliteto
Ženeva '78

union
pivo

